

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	Noort, M. van de (Mijke) 6098904
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Volksgezondheid

Vaststelling nota Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende drie uitgangspunten: 1. We benaderen gezondheid breed en positief, 2. We zetten in op kansengelijkheid, 3. Iedereen levert een bijdrage.
- 2 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende vijf speerpunten: 1. Gezonde leefomgeving, 2. Gezond en veilig opgroeien, 3. Gezond gedrag, 4. Gezond rondkomen, 5. Gezond werkgeverschap.
- 3 Bij het sturen en verantwoorden in het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 drie criteria te hanteren, namelijk 1. waardering van het proces én het resultaat, 2. waardering van én door het netwerk en 3. waardering is tastbaar én toetsbaar.
- 4 De nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022' vast te stellen.
- 5 Het Volksgezondheidsbeleid 2015-2018 in de 'Omgevingsvisie Utrecht' te vervangen voor de nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022', en het overzicht 'beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/> hierop aan te passen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11613

Bijlage: Gezondheid voor iedereen -- Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022

Bijlage: Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0 - versie juni 2019

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Context

Met het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 geven we invulling aan de wettelijke verplichting van de Wet publieke gezondheid en het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen'.

Het volksgezondheidsbeleid kent vijf speerpunten waarbij we kiezen voor een brede benadering van gezondheid. Het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 bouwt verder op de eerdere nota's. De nieuwe nota vervangt de nota 'Bouwen aan een Gezonde Toekomst, volksgezondheidsbeleid 2015-2018'. Deze wordt hierbij ingetrokken. Het Volksgezondheidsbeleid 2019-2022 wordt ook onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht. Het volksgezondheidsbeleid is gelinkt aan het toekomstige gezondheidspact Utrecht. Dit pact is één van de manieren om mensen te stimuleren bij te dragen aan gezond stedelijk leven voor iedereen.

Het volksgezondheidsbeleid is tot stand gekomen met een brede vertegenwoordiging vanuit die verschillende terreinen. Naast de opbrengst van gesprekken en bijeenkomsten hebben we gebruik gemaakt van kwalitatieve en kwantitatieve informatie en wetenschappelijke inzichten over hoe en waar we ons op kunnen richten om gezondheidswinst te behalen.

Doel van het Volksgezondheidsbeleid

- Richting geven aan besluitvorming en uitvoering om gezondheid breed in ons beleid te borgen ("health in all policies"), gericht op gezondheidswinst voor de inwoners van de stad Utrecht.
- Aanscherpen van de betekenis van 'gezond stedelijk leven voor iedereen'.

Uitvoering van dit beleid

- De speerpunten geven richting aan ons werk en aan de samenwerking met organisaties en partners in de stad.
- Bij de speerpunten zijn leidende principes geformuleerd die gebruikt zullen worden bij de bestuurlijke afwegingen over de opgaven waar we in de stad aan werken.
- We voeren dit beleid uit vanuit verschillende overheidsrollen. De speerpunten verschillen namelijk in aard en omvang. Zo kennen de speerpunten Gezond en Veilig opgroeien en Gezonde Leefomgeving een belangrijke sturende en soms kaderstellende rol voor de overheid. Ten aanzien van een nieuw speerpunt als Gezond Werkgeverschap hebben we als gemeente een meer faciliterende en stimulerende rol.
- Bovenstaande betekent dat de uitwerking van dit volksgezondheidsbeleid in verschillende opgaven, op diverse manieren en op tal van plekken zichtbaar zal worden. Dat maakt dat we bewust geen uitvoeringsagenda aan deze nota hebben gekoppeld. Het vraagt om een andere manier van voortgangsbewaking.

Voortgangsbewaking en monitoring van het beleid

- Doorlopend publiceren we cijfers ten aanzien van de gezondheid van onze inwoners in de volksgezondheidsmonitor.
- Jaarlijks (onder andere via de planning en control cyclus) brengen we in beeld hoe de speerpunten zijn of worden toegepast in de verschillende maatschappelijke opgaven waar we aan werken.
- We voeren de waarderingsmethodiek, zoals in deze nota gepresenteerd, gefaseerd in waarbij we alle speerpunten in de komende vier jaar aan de orde laten komen. Op deze manier maken we zichtbaar wat de uitwerking van het volksgezondheidsbeleid is, kunnen we inspelen op actualiteiten en meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen, en waar nodig bijsturen.
- Begin 2022 wordt een nieuw gezondheidsprofiel gepubliceerd, waarmee we inzichtelijk maken hoe de gezondheid van de inwoners en de factoren die hierop van invloed zijn zich hebben ontwikkeld. Deze inzichten kunnen op dat moment benut worden voor eventuele aanpassing van het beleid.

Beslispunt

- 1 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende drie uitgangspunten:
1. We benaderen gezondheid breed en positief, 2. We zetten in op kansengelijkheid, 3. Iedereen levert een bijdrage.

Argumenten

- 1.1 Deze uitgangspunten leggen de basis en geven richting bij het maken van keuzes en het uitvoeren van het volksgezondheidsbeleid 2019-2022

Ten eerste benaderen we gezondheid breed en positief omdat we gezondheid zien we als het vermogen om te gaan met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Daarom werken we aan de gezondheid van Utrechters via ruimtelijke ordening, sociale maatregelen en economische omstandigheden, veiligheid, werk en activering. Ten tweede zetten we in op kansengelijkheid omdat maatwerk nodig is om gezondheid voor iedereen bereikbaar te maken, we geven aandacht aan Utrechters die iets anders, meer of extra nodig hebben om zich gezond te voelen. Ten derde levert iedereen een bijdrage. We zijn namelijk van elkaar afhankelijk en samen kunnen we echt het verschil maken in de gezondheid van de stad. Daarom werken we intensief samen op stedelijk-, wijk- en buurtniveau, ieder vanuit zijn eigen rol.

Beslispunt

- 2 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende vijf speerpunten: 1. Gezonde leefomgeving, 2. Gezond en veilig opgroeien, 3. Gezond gedrag, 4. Gezond rondkomen, 5. Gezond werkgeverschap.

Argumenten

- 2.1 Deze speerpunten hebben potentieel voor gezondheidswinst, er is betrokkenheid van relevante partners op en er bestaan inzichten om de problematiek positief te beïnvloeden.
De vijf speerpunten gaan over de omgeving van mensen (gezonde leefomgeving), de jeugd (gezond en veilig opgroeien), keuzes van mensen en de beïnvloeding daarvan (gezond gedrag), sociaal-economische omstandigheden (gezond rondkomen) en de rol van de werkgever (gezond werkgeverschap).

De keuze voor deze speerpunten is gemaakt op basis van een aantal overwegingen op basis van de waardendriehoek van het Instituut voor publieke waarden, namelijk rendement, legitimiteit en betrokkenheid. Er is namelijk sprake van potentieel voor gezondheidswinst vanwege de omvang van de risicogroep of maatschappelijke kosten op korte en lange termijn; er zijn inzichten over hoe je de problematiek positief kunt beïnvloeden; partners hechten voldoende waarde aan het speerpunt om de krachten te bundelen en het is mogelijk om (samen met partners) invloed uit te oefenen.

Beslispunt

- 3 Bij het sturen en verantwoorden in het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 drie criteria te hanteren, namelijk 1. waardering van het proces én het resultaat, 2. waardering van én door het netwerk en 3. waardering is tastbaar én toetsbaar.

Argumenten

- 3.1 Deze manier van sturen en verantwoorden past bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 en legt de focus op maatschappelijke effecten.

De gemeente werkt vanuit verschillende rollen aan maatschappelijke opgaven en publieke waarde. Dit vormt de basis voor de manier waarop we in Utrecht sturen, evalueren en verantwoorden. Het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 bevat een proces om integraal de

resultaten te kunnen evalueren en waarderen. Deze manier van evalueren en waarderen is één van vier de pilots over sturing en verantwoording binnen de gemeente.

Beslispunt

- 4 De nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022' vast te stellen.

Argumenten

- 4.1 Het Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022 geeft integraal invulling aan het coalitieakkoord 'Utrecht Ruimte voor iedereen' en de maatschappelijke opgaven voor 'gezond stedelijk leven voor iedereen'.
Het Volksgezondheidsbeleid 2019-2022 is richtinggevend en kaderstellend voor integraal gemeentelijk beleid. Het biedt handelingsperspectief om, via maatschappelijke opgaven, gezondheid voor Utrechters te versterken.
- 4.2 Het volksgezondheidsbeleid is tot stand gekomen met een brede vertegenwoordiging vanuit de verschillende terreinen.
Naast de opbrengst van gesprekken en bijeenkomsten, hebben we gebruik gemaakt van kwalitatieve en kwantitatieve informatie en wetenschappelijke inzichten over hoe en waar we ons op kunnen richten om gezondheidswinst te behalen. Deze totstandkoming heeft ertoe geleid dat het een breed gedragen volksgezondheidsbeleid is binnen de gemeente en bij betrokken partners.
- 4.3 De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht periodiek een nota Volksgezondheid vast te stellen.
Artikel 13.2 van de Wet publieke gezondheid schrijft voor dat de gemeenteraad iedere vier jaar een gemeentelijke nota Volksgezondheid dient vast te stellen. Met het Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022 wordt aan die verplichting voldaan.

Kanttekeningen

- 4.1 De nota overstijgt het programma volksgezondheid.
Gemeentebreed wordt onderzocht hoe de programmabegroting en verantwoording hierop kunnen aansluiten.
- 4.2 De hantering van afstandscriteria voor woningen heeft consequenties voor de verdichtingsopgave.
Onder het speerpunt 'gezonde leefomgeving' worden afstandscriteria gehanteerd voor woningbouw. De gekozen formulering biedt mogelijkheden voor maatwerk.
- 4.3 De hantering van afstandscriteria voor voorzieningen voor groepen mensen die extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging heeft consequenties voor nieuwe voorzieningen en mogelijk voor bestaande voorzieningen die renovatie, aanbouw of vervangende nieuwbouw nodig hebben.
Onder het speerpunt 'gezonde leefomgeving' worden afstandscriteria gehanteerd voor bepaalde voorzieningen. De gekozen formulering biedt voor bestaande voorzieningen mogelijkheden voor maatwerk.

Beslispunt

- 5 Het Volksgezondheidsbeleid 2015-2018 in de 'Omgevingsvisie Utrecht' te vervangen voor de nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022', en het overzicht 'beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina

<https://omgevingsvisie.utrecht.nl/> hierop aan te passen.

Argumenten

5.1 Hiermee blijft de omgevingsvisie actueel.

De Omgevingsvisie Utrecht bevat het overkoepelende integrale beleid over de fysieke leefomgeving en het stedelijk beleid over diverse beleidsvelden, het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 vervangt het volksgezondheidsbeleid 2015-2018.

Opgesteld door Volksgezondheid
Noort, M. van de (Mijke)
6098904
Kenmerk
Vergadering
Vergaderdatum
Jaargang en nummer
Beleidsveld Volksgezondheid

Vaststelling nota Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022

besluit

- 1 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende drie uitgangspunten: 1. We benaderen gezondheid breed en positief, 2. We zetten in op kansengelijkheid, 3. Iedereen levert een bijdrage.
- 2 Bij het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 uit te gaan van de volgende vijf speerpunten: 1. Gezonde leefomgeving, 2. Gezond en veilig opgroeien, 3. Gezond gedrag, 4. Gezond rondkomen, 5. Gezond werkgeverschap.
- 3 Bij het sturen en verantwoorden in het volksgezondheidsbeleid 2019-2022 drie criteria te hanteren, namelijk 1. waardering van het proces én het resultaat, 2. waardering van én door het netwerk en 3. waardering is tastbaar én toetsbaar.
- 4 De nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022' vast te stellen.
- 5 Het Volksgezondheidsbeleid 2015-2018 in de 'Omgevingsvisie Utrecht' te vervangen voor de nota 'Gezondheid voor iedereen - Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2022', en het overzicht 'beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/> hierop aan te passen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen